

Nazwa kwalifikacji: **Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych, wysokościowych i realizacyjnych oraz opracowywanie wyników tych pomiarów**

Oznaczenie kwalifikacji: **BD.31**

Numer zadania: **04**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **180** minut.

BD.31-04-21.06-SG

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2021

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2017**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Dane i zasygnalizowane są punkty wysokościowej pomiarowej osnowy realizacyjnej K, L, M oraz punkt S będący stanowiskiem pomiarowym. Wysokość stanowiska $H_S = 300,00$ m n.p.m.

Na stanowisku S, zgodnie z rysunkami 1 i 2, wykonaj pomiary w dwóch położeniach lunety:

- odległości poziomych: d_{S-K} , d_{S-L} , d_{S-M} ,
- kątów poziomych: α_1 , α_2 ,
- kątów pionowych zenitalnych: Z_K , Z_L , Z_M .

Dodatkowo zmierz wysokość instrumentu i.

Do pomiarów użyj tachimetru elektronicznego. Po spoziomowaniu i scentrowaniu instrumentu zgłoś, przez podniesienie ręki, gotowość do wykonania pomiarów.

Na podstawie wykonanych pomiarów oblicz:

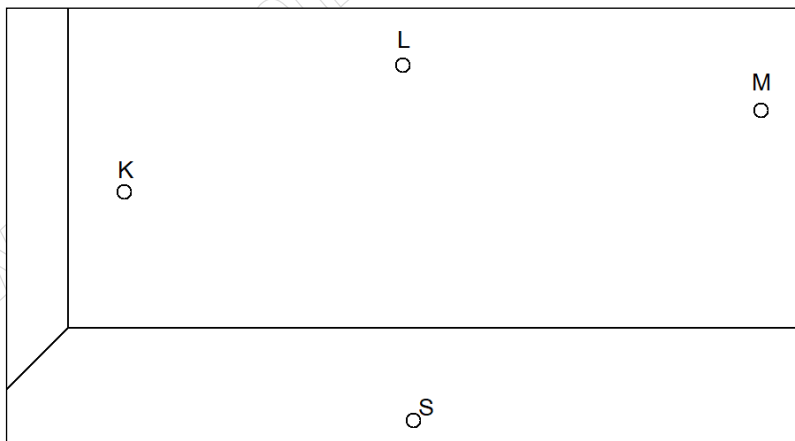
- kąty poziome: α_1 , α_2 ,
- przewyższenia: h_K , h_L , h_M ,
- wysokości: H_K , H_L , H_M – metodą niwelacji trygonometrycznej,
- różnice wysokości: Δh_{K-L} , Δh_{L-M} , Δh_{K-M} ,
- odległości poziome: d_{K-L} , d_{L-M} , d_{K-M} ,
- pochylenia linii: i_{K-L} , i_{L-M} , i_{K-M} .

Wyniki pomiarów i obliczeń zapisz w odpowiednich dziennikach i tabelach z następującą precyzją:

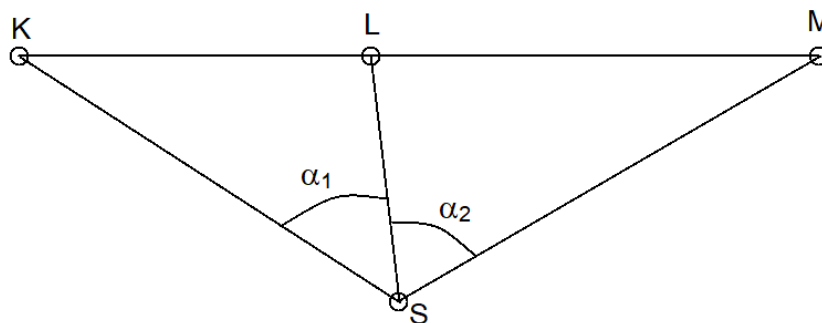
- 0,01 m – przewyższenia, wysokości, różnice wysokości oraz odległości,
- 0,0001^g – kąty,
- 0,1% – pochylenia linii.

Uzupełnij szkic rozmieszczenia punktów K, L, M wpisując wyniki obliczeń.

Po zakończeniu pomiarów uporządkuj stanowisko egzaminacyjne – odłóż sprzęt i instrument pomiarowy w miejsce pobrania.

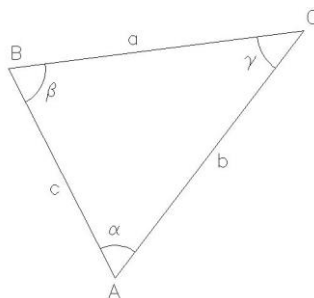

Rysunek 1. Szkic rozmieszczenia punktów K, L, M, S

Rysunek 2. Szkic rozmieszczenia punktów K, L, M, S w płaszczyźnie poziomej

Wzory pomocnicze

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2 \cdot b \cdot c \cdot \cos \alpha$$

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2 \cdot a \cdot c \cdot \cos \beta$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos \gamma$$

$$i = \frac{\Delta h}{d}$$

$$i\% = 100\% \cdot \frac{\Delta h}{d}$$

gdzie:

- i - pochylenie
 Δh - różnica wysokości
d - odległość pozioma

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie podlegać będzie 5 rezultatów:

- wyniki pomiaru odległości poziomych d_{S-K} , d_{S-L} , d_{S-M} – w dzienniku pomiaru odległości,
- wyniki pomiaru i obliczenia kątów poziomych α_1 i α_2 – w dzienniku pomiaru kątów poziomych,
- wyniki pomiaru i obliczenia kątów pionowych zenitalnych Z_K , Z_L , Z_M – w dzienniku pomiaru kątów pionowych,
- obliczenia wysokości H_K , H_L , H_M , odległości poziomych d_{K-L} , d_{L-M} , d_{K-M} , pochyłeń linii i_{K-L} , i_{L-M} , i_{K-M} ,
- szkic rozmieszczenia punktów K, L, M z wynikami obliczeń

oraz

przebieg poziomowania i centrowania tachimetru elektronicznego.

Wyniki pomiaru odległości poziomych d_{S-K} , d_{S-L} , d_{S-M}
Dziennik pomiaru odległości

Oznaczenie stanowiska	Oznaczenie celu	Odległość pozioma		Odległość pozioma (średnia kol. 03 i 04)
		I pomiar	II pomiar	
01	02	03	04	05

Wyniki pomiaru i obliczenia kątów poziomych α_1 i α_2
Dziennik pomiaru kątów poziomych

Oznaczenie stanowiska	Oznaczenie celu	I położenie lunety		II położenie lunety		Wartość kąta poziomego		Średnia wartość kąta poziomego	Obliczenia kontrolne				Data: xxxxx		
		Odczyty: A B	średnia	Odczyty: A B	średnia	z położenia: I II	Sumy średnich odczytów I+II dla poszczególnych kierunków		Różnica sum obliczonych w kol. 09		Obserwator: xxxxx				
									-----			Sekretarz: xxxxx			
									½ różnicy = kąt						
		g ° c ' cc "	c ' cc "	g ° c ' cc "	c ' cc "	g ° c ' cc "	g ° c ' cc "	g ° c ' cc "	g ° c ' cc "	Szkic kątów Uwagi					
01	02	03		04	05		06	07		08		09		10	11
S	K														
	L														
S	L														
	M														

Wyniki pomiaru i obliczenia kątów pionowych zenitalnych Z_K , Z_L , Z_M
Dziennik pomiaru kątów pionowych

Oznaczenie stanowiska	Oznaczenie celu	I położenie lunety		II położenie lunety		Kąt pionowy	Średni kąt pionowy $z = \frac{1}{2} (z_I + z_{II})$ $= \frac{1}{2} (O_I - O_{II} + 400^g)$	Suma odczytów: $O_I + O_{II}$	Kontrola	Data pomiaru: xxxxx											
		Odczyt: O_I	A średnia B	Odczyt: O_{II}	A średnia B	z położenia I i II $z_I = O_I$ $z_{II} = 400^g - O_{II}$		Błąd indeksu $\mu = \frac{1}{2} (O_I + O_{II} - 400^g)$	Kąt pionowy $z = O_I - \mu$	Błąd indeksu $\mu = O_{II} + z - 400^g$	Obserwator: xxxxx Sekretarz: xxxxx										
		g	c	cc	c	cc		g	c	cc	c	cc	g	c	cc	g	c	cc	g	c	cc
01	02	03		04		05		06		07		08		09		10		11			

Miejsce na obliczenia
 (niepodlegające ocenie)

Obliczenia przewyższeń h_K , h_L , h_M , wysokości H_K , H_L , H_M , różnic wysokości Δh_{K-L} , Δh_{L-M} , Δh_{K-M} , odległości poziomych d_{K-L} , d_{L-M} , d_{K-M} , pochyłe linie i_{K-L} , i_{L-M} , i_{K-M} ,

Obliczenia	Wyniki obliczeń
01	02
$h_K =$	$h_K =$
$h_L =$	$h_L =$
$h_M =$	$h_M =$
$H_K =$	$H_K =$
$H_L =$	$H_L =$
$H_M =$	$H_M =$

Obliczenia	Wyniki obliczeń
01	02
$\Delta h_{K-L} =$	$\Delta h_{K-L} =$
$\Delta h_{L-M} =$	$\Delta h_{L-M} =$
$\Delta h_{K-M} =$	$\Delta h_{K-M} =$
$d_{K-L} =$	$d_{K-L} =$
$d_{L-M} =$	$d_{L-M} =$
$d_{K-M} =$	$d_{K-M} =$
$i_{K-L} =$	$i_{K-L} =$
$i_{L-M} =$	$i_{L-M} =$
$i_{K-M} =$	$i_{K-M} =$

www.EgzaminZawodowy.info